

V Bruselu dne 8.8.2014
C(2014) 5852 final

Vážený pane předsedo,

Komise by ráda poděkovala Senátu za jeho stanovisko k následujícím návrhům vypracovaným Komisí: návrh směrnice, kterou se posilují některé aspekty presumpce nevinny a práva být přítomen při trestním řízení před soudem (COM (2013) 821 final), návrh směrnice o procesních zárukách pro děti podezřelé nebo obviněné v trestním řízení (COM (2013) 822 final) a návrh směrnice o prozatímní právní pomoci pro podezřelé nebo obviněné osoby zbavené osobní svobody a právní pomoci v rámci řízení týkajícího se evropského zatýkacího rozkazu (COM (2013) 824 final). Tyto navrhované směrnice mají klíčový význam.

V rámci EU dochází stále příliš často k porušování zásady presumpce nevinny a jsou místa, u nichž by mělo dojít k posílení záruk zákonnosti. Navrhovaná směrnice se zaměřuje na některé z aspektů této základní zásady, které vyplývají z judikatury Evropského soudu pro lidská práva a z potřeby stanovit společná minimální pravidla, jimiž bude zajištěna vzájemná důvěra mezi justičními orgány členských států Evropské unie. Tento návrh rovněž upravuje právo podezřelé nebo obviněné osoby týkající se její přítomnosti před soudem, jež je považováno za základní právo obhajoby a součást práva na spravedlivý proces, jak je vykládá Evropský soud pro lidská práva.

Stávající právní předpisy EU týkající se procesní ochrany v trestním řízení se vztahují na všechny podezřelé či obviněné osoby, včetně dětí. Tyto předpisy ovšem v dostatečném rozsahu nezohledňují zvláštní potřeby, jež tyto osoby mohou mít, např. pokud jde o pochopení smyslu řízení a jeho průběhu, zvýšené nebezpečí nesprávného zacházení s takovými osobami v důsledku jejich zranitelnosti, potřeby uplatnění trestu odnětí svobody pouze v nezbytně nutných případech jako posledního možného řešení. Navrhovaná směrnice poskytuje ochranu právům dítěte a tato prosazuje, přičemž přihlíží k mezinárodním pokynům a doporučením z oblasti justice vstřícné k dětem a je součástí programu EU zaměřeného na práva dítěte.

Právo na právní pomoc je provázáno s právem na přístup k obhájci. Aby bylo možné právo na přístup k obhájci účinně uplatnit a posílila se dále vzájemná důvěra v rámci Evropské unie, je zapotřebí, aby byl zajištěn přístup k právní pomoci pro osoby, kterým je nejvíce zapotřebí. Navrhovaná směrnice zajišťuje prozatímní právní pomoc v případech, kdy je podezřelá nebo obviněná osoba zbavena osobní svobody, zajišťuje právní pomoc v případech velmi zranitelných osob a po dobu, než příslušný orgán s konečnou platností rozhodne o žádosti o využití právní pomoci. Právo na poskytnutí prozatímní právní pomoci je rovněž třeba přiznat osobám, na něž se

Vážený pan Milan ŠTĚCH
předseda Senátu Parlamentu ČR
Valdštejnské náměstí 17/4
118 01 PRAHA 1 Česká republika

vztahuje řízení podle evropského zatýkacího rozkazu, jsou-li ve vykonávajícím členském státě zbaveny osobní svobody, čímž není nutno čekat na projednání žádosti o právní pomoc týkající se poskytnutí právního poradenství.

Komise oceňuje, že Senát sdílí obavy Komise a cíle jejich výše uvedených návrhů. Systém vzájemného uznávání rozsudků a soudních rozhodnutí v EU může fungovat uspokojivě pouze tehdy, bude-li mezi členskými státy panovat vzájemná důvěra v jejich systémy trestního soudnictví. Úroveň ochrany procesních práv podezřelých a obviněných osob se však v jednotlivých členských státech značně liší, v důsledku čehož vznikají překážky pro dosažení nezbytné vzájemné důvěry. K odstranění těchto překážek musí Evropská unie zajistit, aby všechny členské státy dodržovaly společnou minimální úroveň procesních práv a aby bylo možné tato práva uplatnit prostřednictvím právních předpisů EU.

Pokud jde o otázky, jež Senát vznesl ohledně pojmu „právní pomoc“, je tato vymezena v článku 3 (a v bodě 23 důvodové zprávy) navrhované směrnice a rozumí se jí „financování a podpora ze strany členského státu zajišťující účinné využití práva na přístup k obhájci“. Měla by pokrýt náklady na obhajobu, jako jsou náklady na obhájce a jiné náklady na řízení, např. soudní poplatky. Toto ustanovení a zejména pojem náklady řízení budou jistě předmětem podrobných rozprav v příslušné pracovní skupině Rady, jež budou zahájeny za italského předsednictví.

Pokud jde o ustanovení o shromažďování údajů, považuje je Komise za nezbytná pro sledování a hodnocení účinnosti a účelnosti navrhovaných směrnic. Obdobná ustanovení jsou obsažena i v jiných směrnicích¹.

Výše uvedená fakta jsou založena na původním návrhu předloženém Komisí, který je v současnosti předmětem legislativního procesu, na němž se podílí jak Evropský parlament, tak Rada, v níž je zastoupena i Vaše vláda.

Komise doufá, že tímto dopisem dostatečně reaguje na připomínky Senátu, a těší se na další pokračování vzájemného politického dialogu.

S úctou,

Martine Reicherts
členka Komise

---

¹ Viz článek 28 směrnice 2012/29/EU, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu.